

NORGES HØYESTERETT

Den 24. april 2006 avsa Høyesterett dom i

HR-2006-00686-A, (sak nr. 2006/381), straffesak, anke,

A

(advokat Gunnar K. Hagen)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

(kst. førstestatsadvokat
Randi L. Gabrielsen)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Bruzelius**: Saken gjelder straffutmåling ved grovt uaktsom voldtekt, jf. straffeloven § 192 fjerde ledd, jf. første ledd bokstav a.
- (2) Statsadvokatene i Hordaland satte 13. april 2004 A og B under tiltale ved Bergen tingrett for voldtekt, jf. straffeloven § 192 første ledd bokstav a, jf. annet ledd bokstav a og tredje ledd bokstav a, jf. § 206 (post I) samt ulovlig frihetsberøvelse, jf. straffeloven § 223 første ledd (post II). A ble samtidig satt under tiltale for overtredelse av våpenloven (postene III og IV).
- (3) Ved tingrettens dom av 6. mai 2005 ble begge de tiltalte funnet skyldige etter tiltalen. Straffen for begge ble satt til fengsel i tre år. Dommen ble avsagt under dissens. En av meddommerne mente at det var slik tvil med hensyn til hva som hadde skjedd at begge måtte frifinnes for tiltalebeslutningens post I og II.
- (4) A og B anket til Gulating lagmannsrett over lovanvendelsen og bevisvurderingen under skyldspørsmålet for tiltalebeslutningens post I og II samt straffutmålingen.
- (5) Saken ble i lagmannsretten behandlet med lagrette. B ble dømt overensstemmende med tiltalen med unntak for punktet om at voldtekten var begått av flere i fellesskap. Han ble dømt til ubetinget fengsel i 2 år og 8 måneder.

- (6) A ble frifunnet for forsettlig voldtekt og frihetsberøvelse, men funnet skyldig i grovt uaktsom voldtekt. Lagmannsretten avsa 13. januar 2006 dom med slik domsslutning for straffekravenes vedkommende:

”2. A, f. 00.00.1972, dømmes for overtredelse av straffeloven § 192, fjerde ledd, jf første ledd bokstav a), jf straffeloven § 206, og de forhold som er rettskraftig avgjort ved Bergen tingretts dom av 06.05.2005, jf § 63 annet ledd til en straff av fengsel i 1 – ett – år, hvorfra det fragår 15 – femten – dager for utholdt varetekt.

3. A frifinnes for overtredelse av tiltalebeslutningens post II.”

- (7) Begge de domfelte anket til Høyesterett over lagmannsrettens dom. Anken fra B gjaldt saksbehandlingen, lovanvendelsen og straffutmålingen, mens anken fra A gjaldt straffutmålingen. Høyesteretts kjæremålsutvalg tillot bare anken fra A fremmet.
- (8) *Jeg er kommet til at A’ anke må tas til følge, slik at straffen settes noe ned.*
- (9) A er en nå vel 33 år gammel, tidligere straffet mann. Lørdag 26. april 2003 var han sammen med B på et utested i Bergen. Der traff han fornærmede, C, som han kjente fra før. Da stedet stengte søndag kl. 03.30, dro disse tre sammen med nok en kvinne på nachspiel i A’ leilighet. C hadde telefonkontakt med en venninne ca. kl. 04.15–04.30 og ga uttrykk for at alt var greit. Den andre kvinnen forlot deretter selskapet. Lagmannsretten har lagt til grunn at fornærmede var interessert i A, at disse flørtet en del, at fornærmede og de domfelte var beruset, og at A var sterkt påvirket.
- (10) Fornærmede ringte venninnen på ny ca. kl. 05.50, og ga uttrykk for at hun ikke lenger hadde det greit og ville hjem. Lagmannsretten uttaler om det videre hendelsesforløp at:

”... B kort tid deretter, i gangen – i forbindelse med at C ville forlate nachspielet – tok tak i henne og holdt henne fast samtidig med at han slo henne med flat hånd i ansiktet 2–3 ganger. C oppga deretter all motstand, og ble deretter ført inn på soverommet der også A befant seg. Hun satte seg ikke til motverge, av frykt for ytterligere voldsanvendelse mot henne. B hadde først oralsex med fornærmede idet han først fikk henne til å suge hans penis. Deretter hadde han vaginalt samleie med henne bakfra og deretter forfra med sædavgang på hennes overkropp. A – som også var i soverommet – fikk først fornærmede til å suge sin penis til han fikk sædavgang. Deretter hadde A og fornærmede vaginalt samleie. Han fikk ikke sædavgang. Mens A hadde samleie med C førte B en finger inn i Cs endetarmsåpning. Ca kl 06.50 var fornærmede på toalettet. A kom inn og fikk henne til å suge hans penis mens hun satt på toalettet. Etter toalettbesøket så hun en mulighet til å unnsnippe og løp ut på gaten bare iført et håndkle og uten å ta med seg sine eiendeler.”

- (11) Det fremgår av tingrettens domsgrunner at det vaginale samleiet mellom A og fornærmede skyldtes at hun var så redd for at B ”på ny ville ha sex med henne at hun hadde satt seg over skreps på A med hans kjønnsorgan i hennes vagina”.
- (12) Lagmannsretten uttalte at A’ forhold var grovt uaktsomt ved at han åpenbart burde ha forstått at den seksuelle omgang ikke var frivillig fra fornærmedes side.
- (13) Grovt uaktsom voldtekt ble gjort straffbar ved lov 11. august 2000 nr. 76. Jeg viser til redegjørelsen i Rt. 2004 side 1553 avsnitt 14 for betraktningene i lovforarbeidene om strafferammen ved grovt uaktsom voldtekt. I avsnitt 17 konkluderer førstvoterende med at

”det alminnelige straffenivået for den grovt uaktsomme voldtekt må ligge markant lavere enn ved forsettlig voldtekt”. Jeg legger det til grunn.

- (14) Det finnes lite høyesterettspraksis som gir direkte veiledning for straffutmålingen for en slik overtredelse av straffeloven § 192 fjerde ledd som i vår sak. I Rt. 2004 side 1553 ble straffen fastsatt til fengsel i 8 måneder, hvorav 120 dager ble gjort betinget. De faktiske omstendigheter i den saken lå imidlertid på mange måter annerledes an enn i vår sak.
- (15) Ved den konkrete straffutmåling i vår sak må tas i betraktning at det objektivt sett dreier seg om et grovt forhold, og forholdet er kvalifisert klanderverdig. Lagmannsretten satte straffen til ubetinget fengsel i ett år. Etter min mening er det noe for strengt, og jeg er kommet til at et riktigere utgangspunkt vil være ubetinget fengsel i 10 måneder, som også omfatter de forhold som ble rettskraftig avgjort ved tingrettens dom. Det har imidlertid nå gått tre år siden voldtekten uten at domfelte kan bebreides for at endelig dom i saken først vil foreligge nå, og jeg mener det bør gjøres et fradrag på to måneder, slik at straffen settes til ubetinget fengsel i 8 måneder.
- (16) Jeg stemmer for denne

D O M :

I lagmannsrettens dom, domslutningen punkt 2, gjøres den endring at straffen for A settes til fengsel i 8 – åtte – måneder.

(17)	Dommer Øie:	Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
(18)	Dommer Stabel:	Likeså.
(19)	Dommer Coward:	Likeså.
(20)	Dommer Lund:	Likeså.
- (21) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

I lagmannsrettens dom, domslutningen punkt 2, gjøres den endring at straffen for A settes til fengsel i 8 – åtte – måneder.